

การรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

Students' Perception on Sex Education,
Bangkokthonburi University

ระวีวรรณ แสงฉาย*

อุไรวรรณ มุทิตากุล**

ไพฑูรย์ วงษ์ใหญ่***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การรับรู้เรื่องเพศศึกษา ครอบคลุมเนื้อหาาระบบสืบพันธุ์ของมนุษย์ พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น การล่วงละเมิดทางเพศ การตั้งครรภ์ การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเรื่องการดูแลสุขภาพทางเพศ/อนามัยเจริญพันธุ์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 7 คณะ จำนวน 569 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับจากแบบวัดของ Family Life and Sexual Health (FLASH) Lesson Plan: Comprehensive Sexuality Education Curriculum ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเอง (self-administrated questionnaires) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ Chi-square, t-test, ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 60 กลุ่มอายุระหว่าง 20-24 ปี มีร้อยละ 73 รองลงมาคืออายุ 18-19 ปี ร้อยละ 27 ประสบการณ์การเรียนรู้เพศศึกษา เคยเรียน ร้อยละ 77 ไม่เคยเรียนร้อยละ 24. ส่วนใหญ่ร้อยละ 83 โดยเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนการรับรู้เรื่องเพศ

* รองศาสตราจารย์ และคณบดีคณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*** อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีค่าคะแนนรวมทุกหมวดส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 52 เมื่อจำแนกตามหมวดความรู้ พบว่า ค่าคะแนนที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำได้แก่ หมวดระบบสืบพันธุ์ (ร้อยละ 49) พัฒนาการของวัยรุ่น (ร้อยละ 58) การตั้งครรภ์ (ร้อยละ 60) การคุมกำเนิด (ร้อยละ 56) การดูแลสุขภาพสุขภาพทางเพศ/อนามัยการเจริญพันธุ์ (ร้อยละ 58) ค่าคะแนนส่วนใหญ่ที่อยู่ในระดับปานกลางคือหมวดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 40) และที่ส่วนใหญ่มีค่าคะแนนสูงคือการล่วงละเมิดทางเพศ (ร้อยละ 44) นักศึกษาที่มีเพศ และอายุต่างกันมีคะแนนการรับรู้เพศศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนปัจจัยด้านประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา และพื้นฐานความรู้ไม่มีผลต่อการรับรู้เพศศึกษา นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนการรับรู้เพศศึกษาโดยรวม และแยกรายหมวดสูงกว่านักศึกษาคณะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำสื่อการสอนแบบ E-learning และการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาให้ครอบคลุมพฤติกรรมทางเพศทั้งด้านการรับรู้เจตคติและการปฏิบัติ

คำสำคัญ: เพศศึกษา, นักศึกษาพยาบาล, การรับรู้

Abstract

The objective of this research is to study the perception of the sophomore students on sex education comprised 1) human reproductive system, 2) puberty/adolescent sexual development, 3)sexual exploitation, 4)pregnancy, 5)birth control, 6) sexually transmitted diseases and 7)sexual health care. The samples were the 589 sophomore students from 7 faculties. The instrument was the 2 parts questionnaires modified from Family Life and Sexual Health (FLASH) Lesson Plans: Comprehensive Sexuality Education Curriculum. Data were collected using questionnaire and return to the researcher and analyzed with the program computer. The SPSS statistic used for data analysis was percentage, average, standard deviation, t-test and ANOVA.

The results revealed that most of sample was female, age ranged between 18-24 year. The large group was aged range between 20-23 years (73%). Most of them had experience on sex education (77%). Most of the students (83 percent) got 12th year of formal education. The perception on sex education score were at the low level (57.6%), moderate 40.4% and high 1.9%. The perception score on sex education of female students was higher than male student with a statistical significant at the 0.01 level. The student in age group 20 and higher had higher perception score than the younger, but the students who had different experience in sex education learning and those who had different educational background were not significant different perception score on sex education.

The study suggests that the e-learning, e-book and CAI should be applied for the instruction media. In addition, the further study should be covering the risk behavior both of the perception and performance.

Keywords: sex education, nursing student, perception

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพศศึกษาเป็นกระบวนการจัดการการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ หรือเพศวิถี / เพศสภาวะ (Sexuality) ครอบคลุมพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ การทำงานของร่างกายหรือสรีระ การดูแลสุขภาพอนามัย เจตคติ ค่านิยม สัมพันธภาพระหว่างบุคคล พฤติกรรมทางเพศ มิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อวิถีเพศ เป็นกระบวนการ การพัฒนาทางด้านความรู้ ความคิด เจตคติ อารมณ์ และทักษะที่จำเป็นสำหรับบุคคล ที่จะช่วยให้สามารถเลือกดำเนินชีวิตทางเพศอย่างเป็นสุขและปลอดภัย สามารถพัฒนาและดำรงความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีความรับผิดชอบและสมดุล (SIECUS, 2004)

การดำเนินการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนมีการเริ่มต้นมาตั้งแต่ พ.ศ.2501 (สมฤดี ดวงแก้ว, 2551) โดยจัดแบ่งการสอนเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาล จนถึงระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา นอกจากนั้นยังมีการจัดการสอนภายใต้ความร่วมมือของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กับสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2530 ในปี พ.ศ.2547 องค์การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสาธารณสุข (Program for Appropriate Technology in Health) หรือเรียกสั้นๆ ว่าองค์การแพธ (PATH) (องค์การแพธ, 2550) ได้จัดทำโครงการจัดการการเรียนรู้เพศศึกษา โดยใช้ชื่อว่า “โครงการก้าวอย่างเข้าใจ” ภายใต้ความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานและภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย องค์การพัฒนาเอกชน และเครือข่ายเอกชน ได้จัดทำเอกสารประกอบแนวทางการเรียนรู้ในหลักสูตร “เพศศึกษาแบบรอบด้าน” (comprehensive sexuality education) ซึ่งได้แนวคิดมาจาก The Sexuality Information and Education of United States (SIECUS) จัดทำ Guideline for comprehensive education from kindergarten-12th Grade ซึ่งแนวทางการสอนของ SIECUS นี้ ประเทศต่างๆ ได้นำไปแปลเป็นภาษาของตนเอง และประยุกต์ให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของประเทศของตนเองในการเรียนการสอนของนักเรียน รวมทั้งประเทศไทย องค์การแพธ ได้ดำเนินการทำความเข้าใจกับผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน และได้จัดทำคู่มือการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น โดยได้ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ.2546-2551 ภายใต้การสนับสนุนจากกองทุนโลกด้านโรคเอดส์ มาเลเรีย และวัณโรค หลังจากจบโครงการได้มีการประเมินโครงการ “ก้าวอย่างเข้าใจ” สรุปผลการศึกษา พบว่า 1) นักเรียน ในโครงการมีความรู้เรื่องการป้องกันและทัศนคติเชิงบวกในเรื่องเพศวิถี เพศ สภาวะ และสัมพันธภาพต่อผู้อื่นในระดับดีกว่านักเรียนนอกโครงการ แต่ทัศนคติเชิงบวกในบางเรื่องยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ 2) แม้ว่านักเรียนในโครงการมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี แต่การเปลี่ยนแปลงในบางเรื่องยังไม่มากพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเชิงบวก เช่นการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีด้วยการ

ใช้ถุงยางอนามัยในผู้ที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ทศนคติต่อการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี ฯลฯ นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อของกลุ่มตัวอย่างยังไม่ดีพอ นอกจากนี้ยังพบว่าผลกระทบของปัญหาทางเพศนับวันจะเพิ่มขึ้น และทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากความเสี่ยงทางด้านสุขภาพของคนไทยดังที่องค์การแพช (2551) ได้สรุปไว้ 1) คนไทยวัยแรงงานเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์สูงยิ่งกว่าสาเหตุอื่น 2) วัยรุ่นอายุ 15-24 ปีเป็นกลุ่มที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี สูงกว่ากลุ่มอายุอื่น 3) รัฐสูญเสียเงินไม่ต่ำกว่า 300 ล้านบาทต่อปี เพื่อรักษาผู้ป่วยจากการทำแท้งที่ผิดกฎหมายและต้องใช้งบประมาณปีละหลายพันล้านบาทเพื่อดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี 4) คติทางเพศฟุ้งสูงและผู้กระทำผิดมีอายุน้อยลง 5) ความรุนแรงในชีวิตคู่มิมากถึงร้อยละ 44 6) สื่อโป๊แพร่สะพัดและแฝงไว้ด้วยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย

การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาครบด้านแก่นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย สามารถต่อยอดจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา จึงควรได้จัดขึ้น ในทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลซึ่งเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้ว สังคมจะคาดหวังว่าพยาบาลจะต้องสามารถเป็นที่ปรึกษาปัญหาสุขภาพ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ หรือที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเด็กนักเรียนได้เรียนรู้เพศศึกษามาจากโรงเรียน บทบาทของพยาบาลจึงต้องก้าวให้ทันกับความรู้ที่เยาวชนได้เรียนรู้มา ยิ่งไปกว่านั้นพยาบาลควรต้องมีความรู้สูงกว่า และก้าวหน้ามากกว่าสิ่งที่เยาวชนได้เรียนรู้มาเพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ใช้บริการได้ด้วยความมั่นใจ

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้คณะผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบสอนวิชาเพศศึกษาสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษาครอบคลุมประเด็น 1) ระบบสืบพันธุ์ของมนุษย์ 2) เรื่องพัฒนาการของวัยรุ่น 3) เรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ 4) เรื่องการตั้งครรภ์ 5) เรื่องการคุมกำเนิด 6) เรื่องโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ 7) การดูแลสุขภาพทางเพศ/อนามัยเจริญพันธุ์
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน (อายุ เพศ ประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและ พื้นฐานการศึกษาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย)
3. เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้เพศศึกษาระหว่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และนักศึกษาคณะอื่น

สมมติฐานในการวิจัย

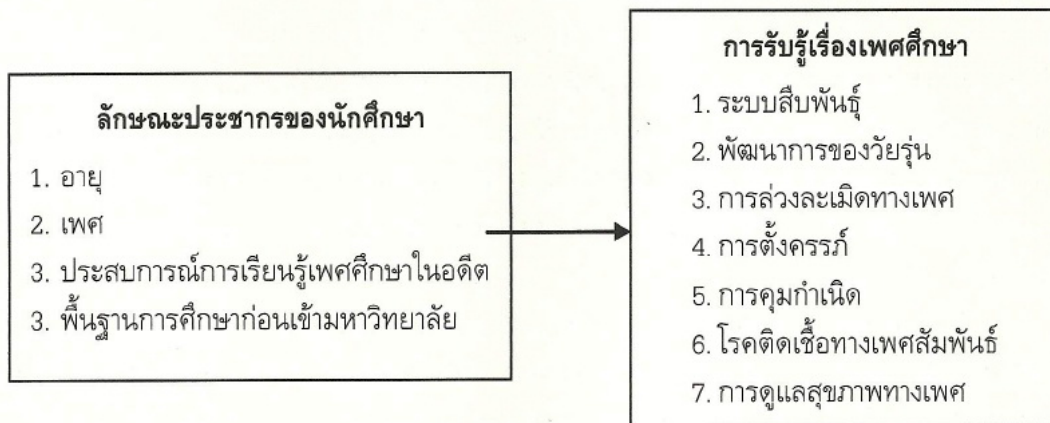
1. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
2. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้ เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน
5. นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และนักศึกษาคณะอื่นมีคะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษานี้ ศึกษาเฉพาะการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 7 คณะ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผลสรุปจากการศึกษาทฤษฎีและผลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยในครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

วิธีการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษา เป็นนักศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 589 คนศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร ครอบคลุมองค์ประกอบด้าน อายุ เพศ และประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในอดีต ตอนที่ 2 การรับรู้เรื่องเพศศึกษา ผู้วิจัยได้ปรับจากแบบวัด FLASH Lesson Plans: Comprehensive Sexuality Education Curriculum โดย Public Health-Seattle & King County (On line, 2552) ประกอบด้วยคำถาม 6 ด้าน จำนวน 50 ข้อ ๆ ละ 2 คะแนน รวมคะแนน 100

4. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 569 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ไคว์-สแควร์ การทดสอบค่าที และความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง (ร้อยละ 59.8) อายุระหว่าง 18-24 ปี กลุ่มอายุที่มีจำนวนมากที่สุด อายุระหว่าง 20-23 ปีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.5) เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เพศศึกษามาก่อนร้อยละ 72.4 พื้นฐานการศึกษา ก่อนเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 83.3 จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 11.7 และ 2.9 ตามลำดับ นักศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่นร้อยละ 2.1

2. การรับรู้เรื่องเพศศึกษา คะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาโดยรวม และแยกรายหมวด ทุกหมวดมีค่าคะแนนระดับต่ำถึงร้อยละ 52 หมวดย่อยที่มีค่าคะแนนต่ำ ได้แก่ หมวดระบบสืบพันธุ์ ร้อยละ 48.7 พัฒนาการของวัยรุ่น ร้อยละ 57.6 การตั้งครรภ์ ร้อยละ 60.1 การคุมกำเนิด ร้อยละ 56.10 การดูแลสุขภาพทางเพศ ร้อยละ 58.3 หมวดที่มีค่าคะแนนสูง ได้แก่ หมวดการล่วงละเมิดทางเพศ ร้อยละ 44.3 ส่วนหมวดที่มีคะแนนระดับปานกลางคือ หมวดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 39.7 รายละเอียดในตาราง 1 (4.2-4.10)

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เรื่องเพศศึกษา ผลการศึกษาพบว่าเพศหญิงจะมีค่าเฉลี่ยของการรับรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งโดยรวมและคะแนนรายหมวด ยกเว้นหมวดการล่วงละเมิดทางเพศซึ่งมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านอายุ พบว่านักศึกษาที่มีอายุสูงกว่า 20 ปี มีคะแนนรวมสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่าคะแนนในหมวดการตั้งครรภ์ โรคติดต่อ การคุมกำเนิด และการดูแลสุขภาพ ค่ามีคะแนนสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนหมวดระบบสืบพันธุ์ หมวดพัฒนาการวัยรุ่น และการล่วงละเมิดทางเพศ ค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านประสบการณ์การเรียนรู้เพศศึกษา พบว่านักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เพศศึกษามาก่อนและกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้เพศศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ทำนองเดียวกันในด้านพื้นฐานความรู้ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีก็ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาระหว่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และนักศึกษาคณะอื่น พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลมีคะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักศึกษาคณะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งโดยรวมและแยกรายหมวด (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาระหว่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์กับนักศึกษาคณะอื่น

คะแนน	คณะพยาบาล (81= คน)		คณะอื่น (n=488)		t-test	df	p-value
	Mean	S.D	Mean	S.D			
คะแนนรวม	83.16	6.869	61.60	18.67	17.177	147.442	0.001*
ระบบสืบพันธุ์	16.96	3.662	10.10	7.476	12.971	212.275	0.001*
พัฒนาการวัยรุ่น	7.46	1.184	6.30	1.721	7.545	143.123	0.001*
ล่วงละเมิดทางเพศ	7.28	1.825	6.23	2.190	4.663	121.651	0.001*
การตั้งครรภ์	17.58	1.863	14.49	5.388	9.667	346.502	0.001*
การคุมกำเนิด	8.27	1.215	6.86	3.211	7.113	305.738	0.001*
โรคติดต่อ	17.78	2.000	12.24	6.181	15.493	378.448	0.001*
การดูแลสุขภาพ	7.83	1.954	5.25	2.875	10.180	144.724	0.001*

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

การอภิปรายผล

การรับรู้เรื่องเพศศึกษา คะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษามากกว่าครึ่งที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำ แม้ว่าข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาจะพบว่าประเทศไทยได้มีการดำเนินการเรื่องเพศศึกษาโดยผ่านกระบวนการทั้งในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ และโดยกระบวนการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาคเอกชนเป็นระยะเวลาต่อเนื่องยาวนานนับสิบปี ยังไม่สามารถเพิ่มความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาให้กับเยาวชนได้อย่างแท้จริง จึงทำให้ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีคะแนนในระดับต่ำ ทั้งโดยรวมและแยกรายหมวด โดยเฉพาะหมวดการตั้งครรภ์ พบว่าเป็นหมวดที่นักศึกษามีคะแนนในระดับต่ำจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 60.1) การดูแลสุขภาพทางเพศ และการคุมกำเนิด (ร้อยละ 58.3 และร้อยละ 56.1 ตามลำดับ) การศึกษานี้ต่างจากผลการศึกษาของ ซินโนวิทซ์ (Synnovitz, 2002) ที่พบว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยหลายเยียนา ประเทศสหรัฐอเมริกามีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาเฉลี่ยร้อยละ 55.9-15.59 อย่างไรก็ตามสิ่งที่แตกต่างกันก็คือการแบ่งระดับคะแนนครั้งนี้เป็นการจัดระดับคะแนนตามเกณฑ์ แบ่ง 3 ระดับ คะแนนสูงหมายถึงกลุ่มที่มีคะแนนระหว่าง 80-100 คะแนน ระดับปานกลาง คะแนนระหว่าง

70-79 คะแนน และคะแนน 69 และต่ำกว่าจะจัดเป็นกลุ่มที่มีคะแนนระดับต่ำ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติได้ถูกต้อง ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มที่มีคะแนนระดับต่ำมีจำนวนมาก ซึ่งผู้สอนในวิชาเพศศึกษาต้องนำไปพิจารณาในการพัฒนาระบบการสอนต่อไป

การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะประชากรของนักศึกษากับการรับรู้เรื่องเพศศึกษา สิ่งที่น่าสนใจคือเพศหญิงมีคะแนนการรับรู้เพศศึกษาสูงกว่าเพศชายอย่างชัดเจนทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ยกเว้นหมวดการล่วงละเมิดทางเพศ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่านักศึกษาหญิงให้ความสนใจในการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษามากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (Synnovitz, 2002) ที่พบว่านักศึกษาหญิงมีความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่านักศึกษาเพศชายทั้งโดยรวมและรายด้าน นอกจากนี้ปัจจัยด้านอายุ จะพบว่านักศึกษาที่มีอายุ 20-24 ปีมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 18-19 ปี ในประเด็นนี้อาจมีผลจากพัฒนาการของกลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนจากวัยรุ่นเข้าสู่ผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้น การเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ที่จะต้องเผชิญในอนาคตอันใกล้ จึงทำให้กลุ่มสนใจที่จะศึกษาเรื่องเพศศึกษาจึงมีการรับรู้สูงกว่ากลุ่มที่อายุน้อยกว่า การจัดการเรียนการสอนจึงควรพิจารณาปัจจัยด้านอายุของผู้เรียนร่วมด้วย

นอกจากนี้ ประเด็นที่พบว่าคะแนนการรับรู้เรื่องเพศศึกษาของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์สูงกว่าคณะอื่นนั้นอาจมีผลสืบเนื่องจากหลักสูตรพยาบาลศาสตร์มีเนื้อหาวิชาที่สอนเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ชีวภาพ หลายวิชา อาทิ กายวิภาค สรีรวิทยา พยาธิวิทยา การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ระบาดวิทยา ซึ่งเนื้อหาวิชาเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาได้เข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาบางส่วน ผลการศึกษานี้เป็นข้อค้นพบที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของคณะพยาบาลในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การเรียนรู้เรื่องเพศศึกษานั้นเป็นการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิต หากได้จัดทำรูปแบบการเรียนการสอน เป็นแบบ E-book, e-learning, CAI จะช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าเรียนรู้ได้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองมากขึ้น
2. การศึกษานี้ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาพฤติกรรมที่ครอบคลุมทั้งด้านเจตคติ การรับรู้และทักษะร่วมด้วยเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอันจะส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- องค์การแพธ. (2550). **แนวคิดในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปฏิบัติงานด้านเพศศึกษา**. กรุงเทพฯ บริษัท เออร์เจนท์ แทค จำกัด.
- องค์การแพธ. (2551). Health Counterpart Consulting. รายงานผลสรุปการประเมินโครงการ การจัดการเรียนรู้เพศศึกษา “ก้าวอย่างเข้าใจ”: ผลลัพธ์ในกลุ่มผู้เรียน (พ.ศ.2549-2551). กรุงเทพฯ: พี.เอส.ซ์พพลาย.
- National Guideline Task Force. (2004). **Guidelines for Comprehensive Sexuality Education: Kindergarten-12th Grade**, Third Edition. Sexuality Information and Education Council of the United States.
- Synovitz L, Hebert E, Kelly R. et al. (2002). **Sexual knowledge of college students in A southern state: relationship to sexuality education** .American Journal of Health Studies. September 22.